

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. III. Deum Dominum nostrum sensim per conciones, & exhortationes
Religiosorum, & præclara exempla, feruentesq[ue] eorum Orationes,
vocare multos ad statum Religiosum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

riam ipse erexit. Et propter eandem causam voluit: fundatores Religionum esse nationum diuersarum. Nam SS. Benedictus, & Franciscus fuerunt in Italia; SS. Brunus & Bernardus, Galli; SS. Dominicus & Ignarius, Hispani; & alij fuerunt aliarum nationum. Et ipsæ Religiones in diuersis Prouincijs: aliqua in Italia; alia in Hispania, aut Gallia, aut Germania: vt omnes honorem hunc assequerentur illustrium adeo familiarum nobilitate & præstantia: & ita maiori inter se amore coniunguntur, dum hoc bonum alia ab alijs participant.

CAPVT III.

DEVM DOMINVM NOSTRVM SENSIM PER *conciones & hortationes Religiosorum, & præclara exempla, feruentisque eorum Orationes, vocare multos ad statum Religiosum.*

Tract. 1. c. 2.
& 21.
Vocatio
Dei ad Religionem
duplex.

Colla. 3. c. 4

Tract. 3. c. 9

à Prov. 9. 2.

VOCATIO ad statum Religiosum miram illam varietatem habet, quam posuimus in primo Tomo, habere vocationem ingressum in Ecclesiam, aut gratia statum. Alia enim est interna, quam Deus efficit per seipsum & suas illustrationes & inspirationes; alia est externa, quam facit per alios homines, quos accipit tanquam instrumenta ad eam faciendam: quales sunt Concionatores & Confessarij, alijque viri spirituales & feruentes. Quorum consilijs, & nis que exemplis (vt ait Cassianus) alios ad Religionem vocat, non minus efficacitate, quam cum id per seipsum facit. Inter hos viros primum cum (vt supra est dictum) obtinent ipsarum Religionum fundatores; & post eos viri valde exemplares, qui quasi earundem sunt columnæ. Nam quem admodum Christus Dominus noster per seipsum vocauit duodecim Apostolos, & alios discipulos; sed per eos postea vocauit & conuertit reliquum mundum ad suam condendam Ecclesiam: ita etiam per seipsum vocatione speciali vocauit Religionum fundatores, addens eis numerum aliquem lectorum sociorum, quibus succedunt alij, per quos plures postea vocantur familiam eam condendam & promouendam. Et hoc est quod Salomon dixit: a Sapiens diuinam postquam domum suam ædificasset, misit vocales suas, vt multos vocarent ad arcem, & ad mania ciuitatis, quam enim prius domum appellauit, eam nunc ciuitatem appellat, arcem habentem & mo-

res. Quamuis enim Religio, quoad substantiam, vna sit, complectitur tamen quasi ciuitas quaedam multas domos, & variorum Institutorum familias, circumdatas muris diuinæ protectionis, & vororum, & clausurarum suarum; & omnes arcem suam habent, celsitudinem scilicet Evangelicæ perfectionis, quam profitentur; ad quam conscendunt Religiosi vitæ præclarioris exempli, quos ancillas siue seruos appellat, (vt legunt Sancti Cyprianus & Augustinus) eò quod innitantur profundæ Humilitati, Obedientiæ, & Subiectioni. Et quemadmodum inter homines non omnes, qui alteri seruiunt, vocantur serui aut mancipia: sed ij tantum, qui ita sunt perpetuo seruitio obstricti, vt nec fugere possint, nec seruitutem delerere: nec seruiunt vt mercedem facerentur; nec sibi ipsis quicquam retinent; sed quæcunque habent, sunt Dominorum ipsorum: ita perfecti Religiosi, quamuis filiorum spiritu seruiant, ob castum & purum amorem, & non ob seruilem timorem; sunt tamen serui Dei & Iesu Christi, eò quod professionis suæ votis seipsum deuinxerunt perpetuo Dei seruitio, ita vt nec fugere possint; neque felicem hanc & ingenuam seruitutem delerere: nec seruiunt inuitu mercedis; sed ex obligatione, qua tenentur Domino, à quo conditi fuerunt ac redempti: & quæcunque suis laboribus lucrantur, cedunt in gloriam Domini ipsorum; & ad limites ciuitatis, ac domus Religionis, & Ecclesiæ eius terminos amplificandos. Neque in his proprio libitu aut voluntate diriguntur, sed voluntate ac directione Domini sui, illos mittentis & dirigentis. Ac propterea dicitur diuina Sapientia misisse ancillas suas, vt vocarent ad arcem, quorum verborum duplex est insignis ac præclarus sensus.

ALTER est, quod seruos suos miserit, quasi legatos & nuncios ad vocandos & inuitandos homines, non solum ad habitandum & manendum in ciuitate Ecclesiæ, sed etiam ad eius culmen conscendendum, proficentes Evangelicam perfectionem in Religione, quam illi inchoant.

ALTER tamen sensus est magis adhuc mysticus: quod ipsos seruos miserit, vt ipsam arcem & muros ciuitatis conscenderent, hoc est perfectionis celsitudinem, vt inde homines vocarent, qui ad eundem locum ascenderent, iuxta illam Isaiaë prophetiam, dicentis: b Super montem excelsum ascendet qui euangelizans Sion: exalta in fortitudine vocem tuam, qui euangelizans Ierusalem: c quam pulchri super montes pedes annunciantis & predicantis pacem, annunciantis bonum, predicantis salutem. Tale enim est Saluatoris nostri consilium, vt primum perfectionis montem conscendant qui eius instrumenta sunt futuri ad eandem prædicandam;

Religiosi
(serui do-
mini,

Vide Iäsen.
in illa ver-
ba: misit ad
arcem vt
vocarent.

b Isai. 40. 9
c Cap 52. 7.

dam;

d Mat. 5.

dam; & homines vocandos, qui eam sequantur. Ac propterea, cum ipsi uangelicæ perfectionis legem voluit promulgare, d *ascendit in montem* & celsum, qui, S. August. teste, significabat eius doctrinæ celsitudinem; & mul. conduxit suos discipulos, futuros postea eiusdem doctrinæ præceptores. Hunc igitur in modum etiam nunc cupit antiquos Religiosos perfectionis, quam profitentur, sui limitatem conscendere; & alios postea vocari qui in eadem ipsos imitentur.

S. I.

1. 2. 9. 189.

EX QVO fit, vt cum alios ad se vocant (vt docet S. Thomas) non solum non malè faciant, si debitis prudentia & moderatione, absque violentia, aut fraude progrediantur: quin potius rem faciant Domino suo gratissimam, impulsu sequentes Spiritus sancti, illos ad id impulsis, iuxta verbum illud Sancti Ioannis: *a qui audit, dicat, veni*: hoc est, qui Dei vocem audit, oret ipsum supplex, vt veniat ad regnandum in hominibus per gratiam; & inuitet alios ad eandem participandam; fruendumque bonis, quibus ipse gaudet. Quemadmodum Sanctus Andreas, statim post Christum Dominum nostrum nouit, fratrem suum Petrum vocauit, & adduxit eum ad *ESVM*: perfecta enim charitas non est inuidiosa, que proprium tantum querit commodum; sed multorum, & præcipue fratrum suorum; & cupit, vt omnes ipsam comitentur in amando, quem ipsa amat; & amplectendum ac possidendum thesaurum, quem ipsa possidet. Et quis hominum, inueniens aurifodinam aded copiosam, vt sufficiens non solum ad ipsum, sed etiam ad omnes suos cognatos & amicos diuitiosos, non illis eandem statim ostenderet; vt cum ipso venientes aurum multum ex ea acciperent? & nominatim, si in ipsius lucrum & utilitatem cecideret, quod alij quoque thesaurum sibi ex ea compararent? Quid igitur aurum, quod qui Religionis thesaurum in campo alias absconditum inuenit, & immensum eius valorem agnouit, statim illum amicis & notis suis manifestet; vt ad eum possidendum accedant, & ita secum multos alios ad Religionem adducat, qui thesauris in ea existentibus fruantur? ita Sanctus Bernardus, cum à Deo ad Ordinem Cisterciensium vocaretur: non enim satis sibi esse existimans, quod solus ingrederetur, ex cognatis & amicis triginta socios collegit, quos secum ad eum deduxit; ac sensim vocauit omnes fratres suos, & multos alios ex diuersis prouincijs. Nam quomodo in modum homines huius sæculi optant, post se relinquere filios, qui familiam suam conseruent; & ita, si illos relinquunt, cum magna consolatione moriuntur: nam vt dixit Ecclesiasticus: *et si mortuus est Pater, tamen quasi non est mortuus. Similem enim reliquit post se, in quo viuit eius memoria*.

2. Apoc. 22.

17.

Alios secum ad Religionem trahere quam bonum sit aliorum exemplis patet.

b Ioan. 1. 41

c Eccl. 30. 4.

ita etiam Religiosi sanctè desiderant, & student, spirituales filios post se relinquere, qui Religiosam suam familiam conseruent; & vterius promoveant, quod ipsi inchoarunt, aut conseruarunt. Quos etiam ipse Deus ad id faciendum impellit; quemadmodum cum voluit Eliam ex hoc mundo transire, iussit vocare Eliseum, qui ei in statu prophetico succederet. qui, dum venisset ad Eliseum, misit pallium suum super illum, quasi habitum Prophetæ ei traderet, dixitque ei: *quod meum erat feci tibi*, transmittens in te spiritum meum, qui Eliseus statim vocationi illi obtemperavit, & sequens est Eliam in proximo capite retulimus.

SED quoniam nec verba nec rationes hominis etiam Sancti aliquid valent, nisi Deus cordis portam aperiat, ut eas audiat, & admittat, loquens scilicet etiam ipse sancta sua inspiratione: opus est, ut, qui alterum voluerit inducere & permouere ad sectandam perfectionem, eum in modum loquatur, quem Apostolus insinuauit, dicens: *e ex sinceritate sicut ex Deo, coram Deo, in Christo loquimur*. Sinceritas tunc aderit, si rationes cum pura gloria Dei & boni animatum intentione adferantur, non admixtis respectibus terrenis, vanis, aut propriorum commodorum. Hæc enim vocatio non debet inniti (ut idem Apostolus dixit) *persuasibilibus humane sapientia verbi, sed spiritui & virtuti Dei*. Quare non debet proferri sermo cum aliquo passionis impetu, aut inordinato affectu qui lolet esse cæcus, præceps aut temerarius; sed *ex Deo*, cum motione scilicet & inspiratione ipsius Dei: ut prodeat quasi à diuinæ sapientiæ instrumento; ad vocandos homines, qui in domo eius ipsi seruiant. Et quoniam inspiratio Dei, quieta est, & tranquilla, facitque ut sentiatur quod loquitur, magnam vim & efficacitatem verbis adfert. Et ut Apostolus dixit *g quinque* huiusmodi verba tali modo prolata, præstant decem millibus alio spiritu prolatis: quia non solum hominis loquentis sunt verba; sed ipsius Dei, qui per os hominis loquitur. Ad idem confert tertia conditio siue circumstantia, quam posuit Apostolus, scilicet sermo sit *coram Deo*: quasi sermo ipse fiat in eius præsentia: quem supplices oremus, ut ipse loquatur, nostrosque suppleat defectus. Nam cum aliquis cogitur de negotio aliquo cum insigni viro loqui: is studet cum humilitate & subiectione loqui, petitque ab eo dirigi; & magis illius sapientia, suum suppleri defectum. Quare loqui coram Deo, est cum timore, ac diuinæ maiestatis reuerentia loqui: orando cum magna animi demissione, ut cum sit præsens, dignetur verba illa in cor audientis immittere. Acceduntque omnes rationes, quæ proponuntur, sint de Christo Domino: ut, qui eas audit, permoueatur ad eius imitationem: qui præcipuus est Religiosæ vocationis finis, non flectendo voluntatem ad particularem aliquem, ipsum imitandi modum; sed eiusdem Saluato-

3; Re. 19. 9

22. Cor. 2. 17
Sinceritas
ad alios
mouendos
necessaria.
Et. Cor. 2. 4.

Inspiratio
Dei quieta.
g. 1. Cor. 14.
19.

Loqui co-
ram Deo
quid sit.

h. Prov. 9. 4.

i. Marc. 4. 26.

In spec. ex-
empli. verbo
conuersio.
xemp. 23.
pl. 1. t. 3. c.
8.

i. Isai. 14. 11.

ris prouidentia id relinquendo. Is enim feruentes suos prædicatores tra-
quitur, ut in cordibus audientium exactius, repetat verba, quæ audierunt.
Ac propterea Sapiens dixit: ipsam *diuinam Sapientiam*, cum *misi anciam*,
ut vocarent ad arcem, etiam per se *h. loquentem esse insipientibus*, & inter
vocatione illos vocasse. Et ipsemet Saluator dixit: sic esse regnum
quemadmodum si homo *iiciat sementem in terram*, & dormiat, & *semen*
minet, & *increseat, dum nescit ille*. Diuina enim prouidentia curam suscipit
se, & que ipsum augmentum: quare vocanti incumbit tantum sementem
vocationis externo uo uerbo iacere in corda audientium; & considerat
uinæ prouidentia, quod sit reliqua suppletura. Ita fecit quidam Religio-
Ordinis Sancti Dominici, qui eum uisitasset quendam virum licentem
multis delictis deditum; ei ualedicens, dixit uerba illa Isaiæ: *subter te ierunt*
linea, & operimentum tuum erunt vermes, & ita discessit, committens Dom-
nostro, ut illi sementi uirtutem & efficacitatem daret. Quod ille fecit
citer: nam repetens ad cor eius uiri eadem uerba, ad eum profunde illud per-
trantur, ut relictis omnibus, decreuerit ingredi Religionem.

§. 2.

Tract. 2. c. 12.

Et tract. 1. c.

11.

Lib. 24.

Mor. cap. 16.

21. Reg. 10. 5.

10.

In Duce spi-

rit. tract. 2. c.

10. §. 4. alia

ob causam

hoc fuit ex-

plicatum.

SED QUONIAM hortari uerbis & rationibus ad perfectionis hanc
implectendum non semper est medium satis accommodatum & ef-
cax ad omnino persuadendum: est aliud magis uniuersale, minus
suspectum, per exempla scilicet insignis sanctitatis, quæ ipsis oculis
nuntur, quæ (ut in primo tomo est dictum) sunt Vocationis diuinae
media ad conuertendos peccatores, & iustos perficiendos: immo etiam
ad utrosque permouendos, ut Religiosum statum amplectantur. Sum-
nim (ut ait Sanctus Gregorius) uia quædam lectio, non solum per
nis Euangelicæ; sed facilitatis quoque & incunditatis, quæ sentitur
ius exercitio. Videntes enim alios homines similes nobis exercen-
tes cum magna tranquillitate & incunditate uirtutes Religiosas: concep-
mus spem, quod & nos poterimus easdem exercere. Et tunc accipit
Spiritus Sancti inspiratio, commutans cor timidum & ignauium in
mosam; additque illi spiritum & animum, ut sese illis coniungat ad
uiuendum. Meminerimus congregationis filiorum Prophetarum, quæ
supra diximus fuisse illius temporis Religiosos, qui descendebant a ex
le Dei, & ante eos præcedebant psalterium & tympanum, & rebu & cy-
ra, prophetantes & laudantes Deum in illis instrumentis, quod uidentem Sal-
cùm esset humilis, & paruus in oculis suis, *influxit in eum spiritus Domini*, &
prophetauit in medio eorum, cum tanta omnium admiratione, ut dicerent

In. 11.

ad inuicem: *quam res accidit filio Cui? num & Saul inter Prophetas?* quid autem totum illud fuit aliud, quam imago quaedam mutationis, quam diuina vocatio efficit per boni exempli Religiosos: quorum exercitia significantur per *Psalteria* decem chordarum: & per *sympana*, quæ conficiuntur ex pellibus mortuorum animalium; & per *cytharas*, quæ musicam reddunt iude nauem; & per *tibias*: quæ in exequijs inflabantur. Nam ferè omnes Religiones fundantur in diuinorum præceptorum & consiliorum obedientia, in mortificatione carnis, eiusque passionum ac sensuum; in laudibus Dei cum orationibus & canticis; & in ministerijs erga proximos, quorum miserijs illi compatiuntur. His aded præclaris operibus, quæ multi simul cum animorum coniunctione, & magno spiritus feruore exercent efficiunt celestem quandam harmoniam, quæ homines sæculares, illam videntes, valde ædificat, ac lætificat: & sæpè euenit vt repente spiritus Domini in eos descendat, inspiretque, vt sanctæ aded Congregationi sese coniungant, mutans eos in viros alios, vt desinant esse quod prius erant; & incipiant esse quod non erant. Nam (vt Sanctus Gregorius perpendit, moralem huius historie sensum proponens) qui prius erat carnalis, incipit esse spiritalis; qui tepidus valde esse solebat, incipit esse valde feruens; qui prius effusus debatur ad res externas, & negotijs sæcularibus ac prophanis totus occupatus, repente se videt ab eis expeditum, rebusque internis omnino intentum & addictum; temporalia omnia contemnentem & suspirantem æterna: ideoque, cum seipsum aspicit, non agnoscit: quod videat se ita mutatum, obstupescit, cum cogitat, quid fuerit, & quid iam sit; & quomodo possit aded diuersus esse, quam antea fuerit. Eodem etiam stupore tenentur, qui quales ante eundem viderunt aded longè distantem ab eo, qui nunc est; dicuntque sibi mirum, quænam res accidit huic viro, qui ab huiusmodi cogitationibus aded remotus erat? heri inter homines sæculares versabatur, omnique vitiorum generi seruiebat; nunc autem eundem videmus inter Prophetas, recollectum inter Religiosos, occupari in exercitijs humilibus. Quid hoc rei? quis tantam attulit mutationem? quibus medijs & rationibus ad eam faciendam est inductus? à te Deus meus, sunt huiusmodi mutationes: b *hac verè mutatio dextera excelsi*: quæ talem suggerit inspirationem, ac perficit vocationem, quæ tanquam medio vitur exemplari Religiosorum perfectorum vita, qua homines sæculares verè in alios viros permutas! alij enim vitam suam mutant illecti rara & excellenti obedientia, quæ in aliquibus Religionibus præluet; alij afficiuntur magis asperitate & seueritate, quam in alijs Religionibus vident; alij magis admirantur coniunctionem & charitatem mutuum & zelum proximorum animas iuuandi; alij trahuntur magis oratione, choro, & alijs diuini cultus

Lib. 4. Reg.
c. 5.

b Psal. 66. u

operibus : quisque tamen ex Dei vocatione eam Religionem eligit, in
 magis videt elucere, quod illi adfert maiorem admirationem; magis que
 citat ad sectandam deuotionem. Stupenda fuit vtri cuiusdam nobilissimi
 ditissimi vocatio, qui accedens ad monasterium Clareuallense, & ingressus
 Capitulum, in quo Monachi erant, vt ab eis petcret Orationes apud Deum
 animaduertens ordinem; magnamque quietem, quam ibi seruabant. In
 vultus eorum quasi Angelicos, repente sensit interius moueri, tantum
 esse mutatum, vt statim decreuerit & constituerit, in sancta illa Societate
 permanere, nec ab ea amplius exire, nec quidem vt suis valediceret, nisi
 suis negotijs aliquid statueret.

SED vltcrius progrediuntur stupendæ mutationes in hoc diuina voca-
 tionis genere. Non enim pij tantum, bonæque conscientie homines
 huiusmodi exemplis permouentur; sed etiam discipuli valde in suis
 bus (qui tanquam hostes alios Religiosos persequuntur, sicut Saul per-
 sequebatur Christianos) permutantur etiam cum eis, accedente
 Domini potenti sua vocatione, ad eos permutandos. Non fuit adeo
 rum, quod Saul cum in suis oculis esset paruulus, mutaretur videns
 Prophetarum: sed illud meritò admirationem adfert, quòd idem
 uenerit, cum infensus esset Dauidi, quem crudeliter persequabatur. *Nam
 tunc (ait Scriptura diuina) misit Saul leuitos, vt raperent Dauid: qui
 viderunt cuneum Prophetarum vaticinantium, & Samuelem stantem super
 factus est etiam spiritus Domini in illis, & prophetae ceperunt etiam ipsi
 cum nunciatum esset Sauli, misit & alios nuncios: prophetarum autem
 li, & rursus misit Saul tertios nuncios, qui & ipsi prophetae sunt. Et
 in iracundia Saul voluit ipse ire ad Dauidem comprehendere, & cum
 peruenisset ad locum, vbi erant Prophetæ laudantes Deum, factus est
 super eum spiritus Domini, & exspoliavit ipse se vestimentis suis, & prophetae
 cum ceteris coram Samuele, & cecidit (siue vt alius textus habet, cecidit
 manus tota die illa & nocte. O diuinæ Sapientie altitudinem! o diuinæ
 cationis efficacitatem! fugiens Dauid hostes suos, confugit ad filios Pro-
 phetarum sibi persuadens, se inter illos ob protectionem & curam, quæ
 Deus illorum gerit, fore tutum; nec deceptus est; nihil enim tutius, quam
 ex mundo fugere, & ad Religionem se recipere, in qua Deus noster pro-
 liari sua prouidentia Religiosos protegit, & ab hostibus ac persequen-
 bus tuetur. Sed quomodo eos tuetur? mittens scilicet illis sæpe celestis
 spirationis suæ spiritum: quo ex inimicis reddit amicos; & ex persequen-
 ribus, imitatores perfectionis, quam antea persequabantur. Nam quam
 aded sint duri & obstinati, sicut ipse Saul; diuina tamen gratia est potentior
 & vel ipso aded sanctæ Congregationis aspectu, ita illos permutat, vt ipse*

Viri nobi-
 lis stupen-
 da vocatio.

Diuina vo-
 catione et-
 iam disci-
 pli permou-
 entur.

ci. Reg. 19.
 o.

Nihil tutius
 quam
 ad Religio-
 nem.

erit se prophanis suis vestibus exuant, induant verò Ephod, vestem scilicet Religiosam; & ita die ac nocte occupentur in laudibus Dei, cuius hæ sunt mutationes. Stupendus fuit casus, qui Sancto Bernardo euenit cum quodam homine cupiente peruertere quendam nouitium, & multa mala de Religiosis obloquentem: cui ipse prædixit, fore vt & ipse fieret Religiosus, qui valde propter hoc verbum iratus, respondit, se in hoc aduertere Sanctum Bernardum esse falsum Prophetam, vt qui nunquam esset visurus, quod prædicebat: Sed præualuit gratia & misericordia Domini, quæ breui post tempore ita illum permutauit memoria & recordatione exemplorum, quæ apud ipsos Religiosos viderat: vt decreuerit & constituerit illi imitari, & sæculari habitu deposito, Religiosum induere, & professionem completi reliquorum Religiosorum.

§. 3.

EX His licet colligere, quam teneamur, qui sumus Religiosi, exemplarè Eadem vitam instituere, vt valeat peccatores conuertere; ac tepidis, qui nobis se coniunxerint, adferre feruorem: nobis certò persuadentes, quod possimus bonis nostris exemplis, quæ sunt muti prædicatores, conuocare multos; qui, quam profiteamur Religionè, promoueant. Meminerimus, quando in publicum prodimus, debere nos instar filiorum Prophetarum; multis sanctorum operum instituti nostri instrumenta præferre, tanta quiete ac modestia, tanto ordine & feruore spiritus, vt omnes aspicientes recreent, & alliciant; quibus tanquam tibijs vtatur Deus ad eos vocandos, quos ad nostrum Institutum prælegit. Ducamus honori quod ancillæ simus diuinæ Sapientiæ, & ascendamus ad Euangelicæ perfectionis arcem adeo perfectam, talem ducentes vitam, vt ipsamet clamet, vocetque homines, qui illam sequantur. & ita opera nostra coram hominibus splendeant, vt glorificent patrem nostrum qui in caelis est; & matrem nostram, ipsam scilicet Religionem. Propterea enim dixit Salomon: *b filium sapientem letificare patrem: filium verò stultum mœsticiam esse matri suæ.* Ignauus enim Religiosus a perfecta vita Religiosa degenerans, contristat matrem suam, hoc est, Religionem; & quod in ipsis est, eius opinionem apud alios imminuit, & afficiunt iniuria; multisque filiis eam priuant, qui eandem potissent exornare & amplificare: At feruentes & perfecti & ipsam Deum, & Religionem letificant, adducunt multos ad eam amplectendam; de quorum mutatione exultant Angeli, huius familiæ custodes; & iusti, qui eiusdem sunt membra. Qui alia quoque speciali obligatione tenentur ad seruandam & promouendam Instituti sui conseruationem & amplificatio-

Casus memorabilis.

Lib. 4. c. 3. vita eius.

a Mai. 5. 16.

b Pro. 10. 1.

nem continuis suis ac feruentibus orationibus, quibus ieiunia etiam di-
 lias penitentias adiungant. Orationes enim Religiosorum, media sunt
 quibus diuina prouidentia utitur, ad vocandos homines, ut illos im-
 tur. Neque Oratio dat solum verbis & exemplis Religiosorum efficien-
 tem; sed ipsa etiam sola potens est hanc apud Deum vocationem impet-
 re. Et quamuis ipsi in Eremo versentur, nec habeant consuetudinem con-
 secularibus hominibus, neque ab eis videantur, (quales erant primi Mo-
 nachii Cistercienses) poterunt tamen suis Orationibus a Deo obtinere, ut pa-
 set, tangatque multorum fidelium corda: ut ad suam familiam augendam
 dilatandam, accedant. De Sancto Dominico scribitur quod, petentibus in
 Monachis, orauerit Deum, ut Magistrum quendam Reginaldum ad ipsius
 ordinem vocaret: & cum nec verbo cum eo hac de re actum esset, sequens
 tamen die hora Primæ, venit Reginaldus, & petijt Ordinis illius habitum
 promissio enim illa Saluatoris non habet limitem aut terminum: *c. p. d. q. d.*
dabitur vobis, Et si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis monti huic, ut
e arbori huic, eradicare & transplantare in mare: obediet vobis. Nam diuina Om-
ni potentia propter vestram Orationem, fidei adeoq; feruenti fiducia con-
iunctam, ita cor hominis, etiam profundissimas radices in mundo habentem
tangeret, ut ipsemet gaudens relinquat omnia, seque in ipsam Religionem
transferat. Nec sine mysterio Dominus noster hanc fidem comparat cum
grano sinapis, quod minimum est omnibus seminibus, sed cum creuerit, maius est
omnibus oleribus, & fit arbor, ita ut volucres celi habitent in ramis eius. Nam unus-
quisque Religiosus deberet esse sicut illud granum: paruum quidem ob
humilitatem; sed magnus & efficax ob spiritus feruorem: ita contendendo in
perfectiōe crescere, ut multi seculares ad ipsius Societatem accedant. Et
cum pro seipso orat, potest ac debet hoc titulo & nomine, inter alia petere
humiliter, ita se perfectum ac feruentem fieri, ut multi alij per ipsum acci-
dant, ad Deo magna cum perfectiōe seruiendum. Talis fuit sponsus Or-
atio, dilecto suo dicentis: g. trahere me: post te curremus in odorem unguentorum
tuorum. quasi distinctius dixerit: trahere me, DEVS meus, tanta vi & efficacitate
ut in tuo seruitio magno seruire curram: me enim sic currente, non solum
te sequar; sed meis Orationibus, colloquijs, & exemplis contendam,
ut multi alij mecum simul currant, excitati & recreati odore
præstantium donorum, quæ amplectentibus
Euangelica consilia lar-
ris.

c Luc. 11. 9.
 d Mat. 17. 19
 e Luc. 17. 6.

f Mat. 13. 31.

g Cant. 1. 3.